

Carrer del Primer Marquès de Les Franqueses

Granollers

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Carrer del Primer Marquès de les Franqueses, s/n
Emplaçament
Alçada: Sector nord del nucli urbà de Granollers
160

Coordenades:

Latitud: 41.620192134863
Longitud: 2.2924733161926
UTM Est (X): 441057
UTM Nord (Y): 4607849

Classificació

Número de fitxa 08096 - 362
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Autoria de l'element: Desconeguda
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Diversos propietaris

Fitxes associades:

[Casa Joan Sampere / Can Sampere](#)

[Barri del Lledoner](#)

Autoria de la fitxa ARQUEOCIÈNCIA - J. M. Huélamo

Data de registre de la fitxa: dl., 01/10/2001 - 02:00

Autoria de la darrera revisió: Jordi Piñero Subirana

Data de la darrera revisió: dt., 28/11/2023 - 15:56

Descripció

Carrer de l'eixample nord de Granollers que sorgeix del traçat de la carretera que anava cap a Vic. És, per tant, una de les artèries principals en l'eix sud-nord i forma part de l'espina de la població, que és l'antiga Carretera. Actualment és una via força àmplia i rectilínia, amb alguns trams semi enjardinats i arbrats a la part nord. Acull una diversitat d'edificacions de diferents èpoques del segle XX. Els elements més destacats són:

Números SENARS: 9-11, 13 (cal Peó), 15, 17 (cal Vint-i-nou, Joan Pagès), 19, 23, 27-29-31-33 i 35 (cal Cabrit), 37 (trencadís, can Cinta), 41, 43, 45 (can Lliga, Miquel Torredell Oliveras, el Lligasardines), 71, 75, 77, 79, 81-63, 87 (edifici industrial, can Picarol), 89, 91 (1914), 93 (1915), 95, 97-99-101-103, 109-111-113, 115, 125-145 (colònia de can Mònic).

Números PARELLS: 2, 4, 6, 14 (cal Negre, mecànic), 18-20, 22, 50, 52, 56, 58, 60, 72, 82, 148, masia de can Mònic (1661, reconstruïda el 1943).

Història

La Carretera va substituir l'antic camí Ral de Vic l'any 1848, i el ferrocarril va arribar el 23 de juliol de 1854. La segona línia de ferrocarril va arribar a Granollers el 1875. Fins al 1880 les edificacions s'estenien al sud pel carrer de Ricomà fins a la Creu de Palou, al nord fins la plaça de la Muntanya entorn a la fàbrica de la Font, i a Llevant, entre la nova carretera de Vic i l'antic traçat, i l'estació vella de França. Les línies paral·leles al nord i al sud es van iniciar entre 1862-63 amb la construcció de la fàbrica de Can Piñol i les primeres cases del carrer d'en Prim.

Al seu pas pel nucli urbà compacte la Carretera es va dividir en els següents carrers (de sud a nord):

Francesc Macià, Alfons IV, Anselm Clavé, Joan Prim i Primer Marquès de les Franqueses. Per això el carrer Primer Marquès de les Franqueses era conegut abans simplement com Carretera.

Joan Sanpera i Torras (Granollers, 1840 - 1914) fou un important comerciant i mecenes. Va néixer al barri del Lledoner. Tres anys després el seu pare va morir. Amb 18 anys se'n va anar a Barcelona i va treballar com a ajudant d'adroguer. Allà es va casar amb Josepa Rodés Ruiz, amb qui va tenir dues filles i un fill. Va fer una gran fortuna amb la importació de productes colonials: sucre, cacau, rom... Va construir una fàbrica de sucre a Saragossa i va comprar finques per tot Catalunya. Va destinar una part dels seus diners a obres de mecenatge, especialment va pagar importants edificis al municipi de les Franqueses, incloent-hi l'Ajuntament. Per això se li va concedir el títol de marquès de les Franqueses. Al barri del Lledoner es conserva el casal modernista de can Sampere, antic habitatge d'aquest prohom.

Aquest sector al nord de Granollers, al voltant del barri del Lledoner, inicialment pertanyia a les Franqueses del Vallès fins al 1922, moment en què fou incorporat al municipi de Granollers.

L'autor García-Pey recull algunes notícies anecdòtiques sobre el carrer del Primer Marquès de les Franqueses: el número 37, can Cinta, eren descendents de Josep Garriga Ordeix que cap el 1920 vingué a

fer-se casa en aquest indret provinent de can Cinta de Corró d'Avall (GARCIA-PEY, 1990).

Bibliografia

GARCIA-PEY, Enric (1990). "Recull onomàstic de Granollers: Motius, topònims, nomenclatura", a *Estudis de Granollers i del Vallès Oriental*, Núm. 3, Granollers, Ajuntament de Granollers.

GARRELL, Amador (1929). "Editorial", a *La Gralla*, Vol. 3, La Carretera i el mercat, Granollers.

GARRELL I ALSINA, Amador (1960). *Granollers, vila oberta*, Granollers, Gràfiques Garrell.

